

Fatimata Coulibaly Sanogo

English Introduction:

Mrs. Sanogo Fatimata Coulibaly. I was born in Sikasso, Mali, in the south, and I went to Bamako for my secondary studies. Then after my secondary studies, I went to the Ecole Normale Supérieure, a college for teacher training. I got my diploma there, as an English teacher and then I taught for fourteen years in a secondary school. And then I was assigned as a principal of a high school, Lycée Massa Makan Diabaté, for two years in 1996 to 1998. Then later after that I was assigned as Inspector of English at the Ministry of Education. My job consisted of supervising schools, supervising teachers of English in their classrooms, and then assigning tests, and now I was able to come to the United States for a training program related to the Hubert Humphrey Fellowship Program, that I am now here for a year. It was a hard competition. First it was in Mali at the national level and then at the global level where I have been selected to come to Boston University for a year. Now I'm taking classes related to my job that is school administration. So those classes are about school management, labor and personnel management. During the next term I am intending to take classes about certificate. That's what I'm trying to do.

I'm from Sikasso, my father came from Koulikoro to Sikasso so where he worked, my mother is from Sikasso. I and all of my brothers and sisters were born there. And then I went to Bamako to study, and I'm working there now. I've got five children, two of whom are studying here in the United States. The eldest one is in Richmond, Virginia, and the second one is in Minnesota. The first one is on his PhD program, and the second one is on his undergraduate program. The first one has been here since 2000, and the second one 2003. So they are all getting on with their programs. The three other children who are back home, the eldest one is at the university level, the girl is studying at the secondary school level, and the youngest one is thirteen years old. So, as I said I've got five children, four boys and a daughter. I speak three languages, among which, my mother tongue, Bamana, French, that is compulsory if you go to school in Mali, then English. We learned English at the fundamental level, up to the high school then continue in the teacher training school as a teacher of English that I am now. So I've been working now for twenty-four years. I'm here to enhance my leadership skills and then whenever I will go back to Mali, try to implement some leadership skills to Malian schools, the educational system, if possible.

2. Bamanakan:

N ye Mme. Sanogo Fatimata Coulibaly ye. Ne ye lekol karamögô de ye. N ye Professeur d'Anglais ye. N bë Angilekan de kalan denmisénw kun na lycée la. N ye o ke san tan ni naani. N tilalen o la, o ye n bila ka taa lycée Man FS? Makan na ka n ke jemögô ye, lycée jemögô ye, Lycée Massa Makan kun FS? na san 1996. N ye san fila ke o la. O kofe, u ye n bila ka taa inspection de l'enseignement secondaire la. O ye yorô ye, yorô min be baara ke ni Ministère de l'Education ye ka école kojew kolosi, ani ka école karamögô minnu be Angilekan kalan denmiséninw kun na. Ne bë olu kolosi. N bë taa kalasiw kônô ka olu laje, u bë kalan ke lekolidenw kun na cogo min na. Ka a laje ni a ke cogo ka jî, ani ka lekoi jemögôw yere ka olu laje ka olu sègesège ni ka sôrô kalan min be ka ke lekoli denw kun na ni ka sôrô o be ka ke tagabolo juman kan. Ni o ye Ministère de l'Education hakilina ye. Ne hakili la, bi, bi in na, Angilekan ye kan ye, min wajibiyalen mögôw kun na. Hali ni an ka kanw ka jî. Fôlo ye mun ye? An bë kuma an ka kanw na. An ka kanw, ni o ye Bamanakan ni Körbörökân ni Senufokan ni Kadokan ni a njogonnaw ye, ani kan werê caman, n te na a bëe fô. Olu ka kan ka kalan lekolidenw kun na, kalasi dögömaninw kônô. K'a ta jardin d'enfants na, ka a bila 3ème année njogonna la. Ni u ye hakili juman sôrô tuma min na ka a sinsin, dœnin dœnin Tubabukan bë fara o kan 3ème année, kalasi sabanan waati la. Ni o kera, lekoliden ka kalan bë nogoya ka temen ka sin ka na ni u ye lekoli la ka Tubabukan kalan u kun na. A ka gelen u ma kosebe parce que ni a fôra e ka bô Bamanakan , ou bien Körbörökân ou bien

Senufokan ou bien Mijnankakan ou bien kan were la sokon, ka tila ka na don kan na i te min faamuya, fiyew fiyew ko e ka o bee ke ka jatew ke o la, ka kalaje ke o la, ka o faamuya ka tila ka o jabi, o Tubabukan kelen na! A be geleya lase denmisenniw ma kosebe. O de kama, lekoliden caman be bo lekoli la ka soro u ma temen hali kalasi sabanan ni naaninan kan. O ye tijeniba ye jamana kun. Ni i y'a soro an ka kanw be se ka don doonin doonin kalasi kononaw la ka denmisenniw deme u ka faamuyali soro. Ni u ye faamuyali soro tuma min na, Tubabukan be fara a kan. Sango ni u tilala Tubabukan na, kalasi woorenman mana atemen doronh, wolonwulanan na, u be Angilekan fana damine. Angilekan kalanni, ka a ta wolonwulanan na fo ka taa se konontannan na, yani u ka tila cycle fondamentale la. Donc, Angilekan nin fana o be sin ka fara Tubabukan nin geleya kan. Donc o ye ka geleya do fara geleya kan, ka soro u ma fosi faamuya korelen na. Ni a y'a soro a be na doonin doonin, fo ka taa se lycée ma. Ni u sera lycée haké ma doron a be noga u bolo. Parce que ni i y'a ye, ne be se Angile la ka o kuma fo. Bi bi in na dijne tagabolo ka ca, kanw ka ca dijne latige kon. Donc Tubabukan nin te kan ye ko bee b'a faamuya. Ni i bora Europe yere da fe ka ban, hali Europe yere mogo bee te Tubabukan faamuya. Ni i bora Europe ou bien Faransi konona la ka ban, o ye Tubabukan bilalen ye. Ni i donna dugu o dugu la o kofe, ni i taara Allemagne, ni mogo be i jininka, u b'i jininka ni i be Angile kanmen. Ni i taara Autriche, u b'i jininka ni i be Angilekan men, ni i te u ka kan men. Kuma te ni i donna Ameriki walima Grande Bretagne kon, Angile jamana kan. Olu ye Angilefodugu de ye. Olu te kan were men ni u ka kan nin te. Sisan yere de olu komansera ka kan werew dege ka fara u ta kan. Parce que u geleyalen don mogow la ka a fo ko mogo tow be olu ka kan faamuya, olu te mogo tow ka kan faamuya, fo kan kelen doron. Donc u fana jijalen be sisan u be kan were faamuya ka fara u ka kan kan. Mais o t'a tijne k'a fo ko an ka denmisenninman fe ka Angilekan kalan parce que Angile yen sisan, i be fen bee de jinin k'a don ni Angile ye. Ni i b'a fe ka science kalan, ni i te Angile men, i te science faamuya. Ni i b'a fe ka fen fen faamuya dijne kon bi bi nin na, ni i te Angile men, i te se ka a faamuya. O de hukumu konona na Angilekan, denmisenniw ka kan ka ke sebeko ye. Mais ne ye a kolosi kalasiw konona na, denmisenniw ka Angile ko te ten. A man di u ye. Hali mogo koreba la mogo ninnu yere sisan ni u be baara la, u be nimisa mun na? U ma Angile ke sebeko ye ka u to kalan na. Parce que ni u taara, dugu o dugu la, niu te Angile men, u mako be sa. Donc ne koni hakili la, an ka kan ka bamba an ka kanw kan, o ye tijne ye. An ka kan ka Tubabukan kalan, parce que o kera wajibi ye an kun na. Colonisation nana ni o ye. Mais Angilekan nin, ni bamba be se ka ke o fana na, ka to denmisenniw k'i jija ka a don ko Angile ye kan ye min ka kan ka fo. Ne te ka publicité ke Angile ye, o te. N ye dugu caman yala, fo ka na se Ameriki kon yan. Hali ne yere min ye Angilekan karamogo ye, ni i m'i jija, ko caman be tila i la, parce que i te a fo i komi olu. A fccogow te kelen ye. Anw y'a dege cogo min, ani an be na min soro an jne yan, i b'i jija de, ni o te, a be ke baara ye i bolo. I te u ka faamuya taw faamuya. Komi i fana abe Angile min fo, olu te na o faamuya. Parce que an fccogow ma jni kosebe ka ke komi olu ta. Donc hali sa, ni Ministère de l'Education mogow be se ka bamba ka Angile ko don kalan na, pourque a ka ke sebeko ye denmisenniw ma, ka ko jne yira u la u be se ka faamuya soro min na. Ni o kera ni min nana ka kalan laban Angile jamana na, ou bien ni min tora baara hukumu kon ka na Angile dugu do la, i mago be se ka janabo, ka soro i m'a siri mogo were la. O ka jni kosebe.

Ne koni hakili ye min ye sisan Mali lekoliko la, Mali lekoliko, a sirilen be Tubabuw ka système na, ka a fo kalan be cogo min na Tubabu jamana kan, a ka kan ka ke o cogo kelen na farafin jamana kan, ou bien Mali kon. Mali kon kenkerennenya la, parce que n be ka Malai kuma de fo, kabini san 1960 ni Mali ye a ka yelma horonya ta, réforme caman kera lekoli kan. Réform belebele folo kera san 1962, ka an ka président folo, ni o ye Modibo Keita ye, ka o to fanga na. Ale ye ko caman ke lekoliko kan kosebe. O y'a soro lekoliko tun be ke cogo min na, Tubabuw yere de tun be lekolidenw kalan, ka fara an ka Malien dama do kan, ni o ye ale yere Modibo Keita ye, o y'a soro,

lekoli karamögö ma caya kosebe, fo ka na a bila bi bi nin na, fo lekoli karamögö cayara. Mais ni i y'a jate mine ka a ta san 1962 réforme na, ka na a bila bi la, réforme wëre tilala aka ke o kofe. A si ma mako je ni an be se ka a fo. Mas fôlô fôlô nin kôni, a kun ka ji kosebe. Ni i ka a sôrô an tun ye fôlô nin to ye ka dô fara o kan. Numan minnu be yen ka fara o kan, yani an ka o ye ka o to ye pewu, k'a fo ko an be kura wëre ke. Ka tila ka kura wëre laje. A yere fijne ye min ye, Tubabuw yere de be na ni hakilina kuraw ye tuma bëe k' a fo nin de ka ji an ka lekoli ma, ko an ka kan ka o de ke. Nin ma ji an ka lekoli ma, an ka kan ka kôrôlen nin to yen ka kura nin laje. Môgö te sin ka girin ka kôrôlen fili. Kôrôlen mana ke cogo o cogo, jman dô be sôrô o la, i be se ka min ta ka kura laje ka o fara o kan. Hali kura ko nin yere. U man kan ka na ni u ka kuraw ye, ka a fo, an ka lekoliko be tan, a be tan. Mun kama a be tan? An ka kan ka nin de ke, min ka ji lekolidenw ma, min ka ji denmisenniw ma. Mais k'a fo an be sin môgö werew la k'a fo an be o tigi ka hakilina mine ka o bila an yere kun na, ka o jakoya ke, o man kan ka ke wajibi ye wo. An ye an ka yëremahoronya ta, walasa an be se ka an ka jamana kow jnanabô an yere ye. Nka, ni a fôra ko tuma o tuma, ko min tijêna môgö were bolo, a be o ta ka na o di e ma, ko e ka o laje ko o de ka ji e ka lekoli ma. Môgö te se ka yôrô dô kalan ko taa ka na o bila yôrô were la ka a fo ko o ka ji wo! Yôrô si ni yôrô si te kelen ye. An ka jamana ye farafin jamana ye ni o ye Mali ye. O te se ka ke Tubabu jamana ye, ni o ye Faransi ye. Ko ko min be je yen, ko o be se ka je yan anw fe. O te se ka ke wo! O yere te tijêye lekoliko la yere! Sisan ne yere be ka kalan minnu ke lekoliko hukumu kônâ, o be a yira ka a fo ni lekolikokuma be fo, o jamana môgôw de ka kan ka sigi k'a fo. I kalanna wo, i ma kalan wo, i ye lekoli ke, i ma lekoli ke, i ka kan ka kuma i ka denmisenniw ka lekoiko kan. Denmisennin fana ka kan ka jininka, u be mun de fe lekoliko la. Ka tila ka lekoli jemogow jininka olu hakilila ta ye mun ye lekoli ko la, ka olu fara jnogon, ka sôrô ka o ke ko yemin ka ji lekoli ma. Mais ka a fo ko an be môgôw ta ta ka na a bila an yere kun na. An be dô ke nin lekoliko nin na, a be son ka men a te jnenabô de! Parce que lekoliko ye ko dô ye, ni ne miirila tuma dôw, n be maloya. Parce que dônbagaw be a fo ko ah! Lekolikaramögöw lekoliko [9] be nin cogoya nin na tan, aw be mun fo a la? An ye mun de bila an ka denmisenniw je? I be maloya cogo min na, i te sehalî ka i kun kôrôta ka môgôw file. Donc bi bi nin na kôni ne hakili ye min ye, an ka kan ka, ni môgôw ko ko u be na ni fen fen ye ko o ye réforme ye, an ka kan ka o ye ka o to yen, ka sigi ka an yere ta laje hakili kerengerenneya la ka a fo nin de ka ji école ma, nin man ji a ma. Nka môgôw ta ta kun na, o bila an kun na tan, an be meen tan, an ma bo nôgo la lekoliko la. Ou bien fura te sôrô lekoliko la. Ni an b'a fe ka fura sôrô a la, fo an ka tubabuw ta to yen, ka a laje min be je anw yere fe yen Mali la an ka denmisenniw ma. Parce que tubabuw be Tubabukan de fo, anw dun be Bamanankan de fo walima Kadokan, walima Senufokan, walima Fulakan, ani kan caman wëre. Nka taa Tubabukan fo u kun na ten, kabini daminena, a be denmisenniw siran école je. Ecole dun man kan ka ke yôrô ye ko denmisennin be siran a je. Ecole ka kan ka ke yôrô ye min ka di denmisennin ye. Somogow fana ka kan ka na école la ka a laje ni fen min be ke denmisenninw kun ni a ka di u ye. U ka kan ka école karamögöw deme u ka baara la. Ecole karamögö fana mana na école la, a ka kan ka diya a ye. A man kan ka ke i n'a fo a jagoyalen dô ka na. A ka kan ka ke yôrô ye, yôrô min kôrôlen te, yôrô min ferelen don, yôrô lafiyalen. O de ye baara diya ye. O de b'a to ekolikoya a be sira sôrô.

[10] Ni i ye kalanko fana cogoya laje Mali kônâna la, ni denmisennin bora école la ka a to duguma école minnu na. Ni an ko o ma ko école fondamentale, ni o ye premier cycle ye, foyi t'i bolo ka bila o la. O yere te a juguman ye, o ye denmisenninya ye, i be se ka a fo i be taa a bila bololabaara dô la a ka min degi. Mais ni a temenna o ka ka se kalasi kônontonnâna, ni a genna, o fana ye baara ye. O b'a sôrô foyi ma yira denmisennin na. A be se ka min ke, ni a bora école la, wala ni a desera école la, ko a ka kan ka se ka nin jnogona ke. Baro dô kô a be nafa sôrô o la. Kuma

té ko denmisenninw minnu kóni labanna ka pase fo lycée ma. Ni u sera lycée hake la, k'a fó ko u ye 10ème ke ka 11ème ke. Ni min genna 11ème na, o fana ye baara ye i bolo. I té se ka a tigi bila baara foyi la, a bë se ka min kë, ka tila ka taa terminale la ni o ye 112ème ye. Ni a ye Bac kë, ni a ma o sòrò, o bë ke ka sòrò kalan ke nin kò, a kow bë se o la. Mais, k'a fó ko kalan nin ye nafa lase a ma, a té foyi lase a ma. Ni i ye kalan ke Mali la, ka taa se fo 9ème, ni i bòra o la i té se ka baara sòrò. Ni mògò min yère ma gen ka bò lekoli la, u labanna ka taa se fo lycée ma, ni i tilala lycée la, i té se ka baara sòrò. Fo a ka lajé de sisán, ka denmisenninw to lekoli la, baarakècogo dò ka jira u la, u bë min degi, k'a fó ni a sera hake dò ma, a tigi ka taga, ka taga o baara jinin cogoya wère la. O bë se ka ke wo! Mais ka a fó ko ni denmisennin ma diplôme sòrò, ni o ye Bac ye, a té bila yòrò la, ou bien, ni a ma DEF sòrò, a té se ka bila lekoli la. A bë se ka baara degi mun na? O ye [11] ko gelenba ye an ka écoleko la. Eh! Tubabu jamanaw kan, i n'a fó Faransi, ka na a bila Ameriki la. Kabini denmisennin dögomanin, u b'a kolosi mine k'a lajé fén min a bë se ka o ke dijé latigé kònò. K'a ta bololabaara fo ka na a bila fén na min té bolola baara ye, ni o ye hakilila baara ye. Ni o ye machinema fénw dilanni ye, ou bien théatribòw ou bien donkilidaw, anw de fé anw b'a fó o ye kojugu ye. Ne yère b'a dòn ka ne to proviseurya la, écoleden somogò dòw dun bë taga k'a fó, "Ne b'a fé n den ka nin série de kë. N t'a fé a ka lettri kë, n b'a fé a ka science de kë." Denmisennin bëe dun hakili té kelen ye. Denmisénin dòw bë yen olu ka jni science la, dòw bë yen olu man jni a la. Dòw bë yen olu ka jni lettri la, dòw bë yen olu ma jni a la. Ni e ye scienci denmisennin ta k'a fó o ka lettri kë, o té ke juman ye wo! Walima ni i ye denmisénin ta, min hakili ka jni lettri la, fo o ka scienci kë, o fana té ke juman ye. O de kama écoliden caman yère be gen ka sòrò juman ka gen ka bò écoli la. An écoliden somogòw yère nò belebele bë a la. O temennen kò tuguni, système yère fana ka gelen. Nin n ko système, ministère de l'éducation yère be a fó ni i ma Bac sòrò i té se ka taa université la. Ou, ni i ma DEF sòrò i té se ka taa nin kalan sugu nin kë, ni o ye bololabaara ye. Ou bien, ka écoledenw kalan ni o ye école karamogò ye. Ne b'a dòn o ye ko ye min sirilen don politiki témennew kan, nka [12] n té na o fó yòrò nin na yan. Mais ni écoleden somogòw yère be se ka denmisenninw to ye, u ka taabolo kan min ka jni u yerew ma. Parce que denmisénin mana ke cogo o cogo a bë a dòn nin kalanni de ka jni ne ma, nin man jni ne ma. Mais ni e ye i sen bila a la, e min ye mògòkòròba ye, ko e b'a jenabò ale nò na, a té ke juman ye wo! Denmisennin yère be a dòn a bë min fë. Donc a to yen a ka taa. Min ka gelen dijé latigé kònò, i kana mana mana ko kë. I ka baara kóni ke min bë nafa lase i ma. Mais e ko fo e ka denmisennin jagoya ke fén ye e b'a fé a ka ke min ye, o té jne wo! I bë a ka mògòfinya don bògò la. Dòw yère be sin ka bò école la, o ka telin ka ke cemanin kunda de ka fó, "N yère té école ke tuguni yère!" A tigi bë ke vagabond ye a bë ke kokuntankela ye. A té sira juman kan. Ni a ka jni ka ban o ye juman ye. Nka, ni e ko i bë i bila denmisenninw ka écoleko la k'a fó n b'a fé a ka jenako de kë, o ka gelen. O ko té jne sòrò. Min ka jni denmisennin ma, ka a bila sira kan. Nka, ka a bila i yère jena sira kan, k'a fó a ka nin baara de kë. Donc kalan tagabolo ye, n y'a fó cogo min na, ni an bë se ka a lajé minnu ye [13] école jemogòw ye, ka a fó ko u bë a jne jinin an ka école tagabolo ka yéléma. Kabini denmisénia la, denmisenninw be don école la wakati min na, u bë bila hukumu kònò min bë a to ka a fó u bë u jena baara jne jinin kabini denmisénia kònòna na. Ni o kéra, u bë taa ni o ta bolo ye. O ka jni jamana ma, o ka jni denmisenninw yère ma kosebë. Mais ka a fó ko ni u tilala école kalan na, kuma nin na ka se université niveau la, u bë sòrò ka u yère jinin ka ko "Ah! Ne yère be na ke mun ye? N t'a dòn. N yère be mun ke yère pour que n ka baara sòrò?" Bi bi in dun na, baarasoròko ka gelen. O kéra Mali ye o, o kéra tubabu jamaná ye o, o kéra yòrò o yòrò ye. Yòrò bëe de don. Dijé tagabolo yère ye o ye sisán. Ni i ma kalan, i té baara sòrò. Kalan nin dun, fo i ka a ke kecogo juman na pour que i kana taga sira kan min b'a to ni i tilala école la i ka sigi so, i ma baara sòrò. Mògòfinya u b'a fó ko a bë Mali la sa mais adamadenya bë Ameriki fana. Mògò caman hakilila Ameriki jamaná kan i bë bila sira juguw kan. Olu yère hakili bë u ka denmisenninw ka

tagabolonuman kan ka témén an yère kan. Parce que u jija bë don écoliko njinin na ka témén an kan. Ni an taara écoliden bila écoli la ka ban, an b'a fô metri ye, i ka écoliden juru min tun bë na, a file nin ye. O ye i témennéen ye. I të se écoli la tuguni ka a laje kalan bë ka témén bolo juman min kan wali FS? bolojugu min kan. I t'a fô ne hakilina file nin ye, a ye a fara aw ta kan. Fo a bë to école karamogow [14] yère de bolo ko olu ka denmisenninw dilan. Denmisennin du ye bolo kéné ye, tijé don. A bë dilan yôrô caman na ni e yi ta ke so, ni i nana a di école karamogô ma o ka a ta ke. Mais ni e ye i ta ke ka témén ka na école la k'a fô ko ah, école bë ka ke tan, a ka jni ou bien a man jni ka i hakilina di, o fana bë école moggow fana dème u ka baara tagabolo juman kan kosebë. Donc an ka école somoggow man kan ka école to école karamoggow dörön bolo. Ekolikaramoggow fana olu ka kan ka ekoliden somoggow fana ka kow jateminé ka sôrô ka ani denmisennin yère ka kow, ka ekolidenw kalan tagabolo juman na, ni o kéra. Ne hakili la, an bë njé min jinin ekoliko la, an b'a sôrô.

N y'a fô cogo min na, ne ka denmisennin fila bë kalan na Ameriki yan. Mais wari sara bë a la dë. Ni denmisennin bë na kalan ke Ameriki, fo a somoggow yère de ka kalan sara u ye. Parce que école sara ka gelen yan kosebë. Ne dun ye a jate mine, denmisennin dôw dun somoggow bë u bila ka na, ka na kalan ke Ameriki. Ni warisarako fôlô bôra a la tugun dörön, u të wari wère bila ka na tuguni. U b'a fô ko u bë baara ke ka wari sôrô ka kalan sara ni o ye. Moggô të se ka baara ke Ameriki, ka tila ka a fô ko i bë kalan juman ke. A ka gelen kosebë. Hali ni i ye baara yère sôrô, sisan u kën FS? bë ka ke. Baarakewari nin te a to i ka se ka kalan ke ka kalan sara ka dumuni wari bo a la. O de kama, denmisen nin caman bë na kalan kama yan Ameriki. U bë san fôlô kalan, parce que u somoggow bë wari ci u ma ka o sara. Nka ni o bôra a la, u b'a fô, "Eh, sisan koni a degira Ameriki la, a yère bë [15] baara ke a bë wari sôrô ka kalan sara". O te tijé dë! Ecole wari ka ca yan. O ye fôlô ye. Dumuni ni so sara ka gelen. So sara yère ka gelen hali ka témén dumuni kan. So sara ka gelen, dumuni wari ka gelen. Wari caman de bë don dumuni na, komi million caman bë don école la cogo min. Donc, ni denmisennin koni ye kalan yuman ke, k'a fô a bë ka taga tagagbolo juman kan. U bë se ka a jinin ko u ka dème dô di u ma. U bë u ka papier FS? lodon k'a yira ka a fô ko u ye kalan juman ke. O la, gouvernement wala université o bë se ka u dème ni bourse ye ka u ka kalan tilance sara. San tila de don fila ye. U b'a wele ko semestre. Donc i somoggow yère bë semestre kelen sara, olu bë semestre kelen sara. Ni o ma ke dörön, i të se ka kalan ke Ameriki universitew la. Parce que université minnu ye fu ye yan oye yan ka denw yère de ta ye. Hali o yère, ni i ye dunan ye, ni i nana, i bë o wari sara. Mais ka a fô i somoggow të wari sara, o te tijé ye dë! Ni i den ye kalan ke ka jni u bë se ka a dème ni tilance ye. Nka, i somoggow bë tilance sara. Ni moggow ye i den bila ka na ka a fô ko a bë Ameriki, ko a bë se ka baara ke ka a sara, a te kalan juman ke. Donc, ni Alaa ma jan ke a tigi bë bila siraba kun na ko kuntan ke la. Donc Alaa ka an kisi o ma. O njuman ye min, ni i b'a fë ka i den bila ka na kalan na Ameriki, i bë i prepare a kama kosebë dë! Ni o te a tigi ka écoleko bë se ka don bôgô la o cogo la. Ne koni bë min fô écoleden somoggow ye, u kana u den bila ka na Ameriki ka sôrô u ma u [16] laben a kama, ka se ka école sara ka a ban. Mais a diya koni ye mun ye? Ni a sera ka san saba fôlô ke, u bë min wele ko undergraduate, Américain yère bë dème don u ma. A kéra u ka denmisennin ye o, a kéra moggô wère ka denmisenninw ye o. Dème koni bë sôrô o kônôna na. Mais, ka o fô dörön, i bë sin ka dème sôrô, o te ke dë! Fo i yère ka yir ka a fô ko n ka kan ka dème. Donc n ka kan ka dème ye mun ye? N ka kalan juman ke. K'a yira k'a fô u bë na wari min di ne ma, o te tijeli ye u ma, o te tijeli ye u yère ma.